

Oikaisuvaatimus sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilön virkavalintapäätöksestä

Yleisltk 12.09.2024 § 81
3429/01.01.01/2024

Valmistelija: Anssi Uutela, palveluyksikköjohtaja, puh. 044 717 1080, anssi.uutela(at)pshyvinvointialue.fi

Anne-Maria Kolari on tehnyt oikaisuvaatimuksen ja hakee oikaisua 7.8.2024 annettuun henkilöstöpäätökseen 3429/2024. Oikaisuvaatimuksen mukaan Katja Tarkiaisen valinta Sosiaalihuollon päivystyksellisten palveluiden esihenkilön virkaan tulee kumota ja päätös muuttaa Anne-Maria Kolarin hyväksi. Oikaisuvaatimuksen mukaan Anne-Maria Kolaria on pidettävä ansioituneempana virkaan oikaisuvaatimuksessa tarkemmin esitetyin perusteluin.

Virkavalinnasta yleisesti:

Hyvinvointialueen viranomaisen harkintavaltaa virantäytössä rajoittavat perustuslain virkaylennysperusteet ja laissa säädetyt syrjäntäkiellot.

Perustuslain (731/1999) 125.2 §:ssä on säännös yleisistä nimitysperusteista (virkaylennysperusteet), joita ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Taito tarkoittaa koulutuksen ja työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja.

Kyky viittaa henkilön tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin.

Koeteltu kansalaiskunto tarkoittaa yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä.

Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin. Niihin liittyen on otettava huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset tehtävät. (HE 1/1998 vp)

Henkilökohtaiset ominaisuudet:

Oikaisuvaatimuksen mukaan haastateltujen henkilökohtaisia ominaisuuksia ei ole arvioitu, koska erillistä soveltuvuusarviointia ei ole toteutettu. Hakijoiden henkilökohtaisia ominaisuuksia arvioitiin haastatteluvaikutelman perusteella, joten oikaisuvaatimuksessa esitetty päätelmä, ettei ominaisuuksia olisi arvioitu, on virheellinen. Haastattelutilanteissa havaitut sekä haastateltujen itse esille nostamat ominaisuudet haettavan viran hoitamista ajatellen

näyttäytyivät virkaan valitun Katja Tarkiaisen eduksi muihin hakijoihin nähden niin ilmeisinä, ettei erillistä soveltuvuusarviointia katsottu tarpeelliseksi järjestää. Hakijoiden henkilökohtaisia ominaisuuksia voidaan arvioida ja vertailla keskenään myös ilman soveltuvuusarviointia.

Tarkiaisen henkilökohtaiset ominaisuudet suhteessa hakuilmoituksessa edellytettyihin ominaisuuksiin; Kyvykkyys suhteessa tehtävään, yksilölliset kriteerit osaamisalueilta, vuorovaikutukseen liittyvä osaaminen ja työyhteisön/ työn erityispiirteet korostuivat jokaiselta osa-alueelta suhteessa muihin hakijoihin.

Perustuslain säännös edellyttää hakijoiden ansioiden vertailua. Koulutuksen ja työkokemuksen ohella on arvioitava viran hoitamisen kannalta merkityksellisiä henkilökohtaisia ominaisuuksia. Tämän harkinnan perusteella valitaan ansioitunein hakija.

Oikeustapauksessa KHO 17.4.2002/893 KHO totesi, että koulutuksen ja työkokemuksen ohella on otettava huomioon hakijan viran hoitamisen kannalta merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet. Oikeustapauksessa virkavalintapäätös oli perustunut myös hakijoiden henkilökohtaiseen haastatteluun ja haastattelussa esille tulleisiin seikkoihin ja hakijoiden henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointiin.

Virkavalinnan suorittava toimielin tai viranhaltija voi ottaa päätöstä tehdessään huomioon myös tiedot hakijoiden aikaisemmasta toiminnasta ja sen puitteissa osoittaman ansioituneisuuden taikka sen puutteen; esim. KHO:1991-A-31 ja KHO:1989-A-39.

Koulutus:

Oikaisuvaatimuksessa vedotaan koulutuksen osalta siihen, että ansiovertailussa on jätetty huomiotta Kolarin oleellisia koulutuksia. Kolari katsoo erityisesti johtamiskoulutuksensa oleva virkaan valittua Tarkiaista laajempaa.

Viran kelpoisuusvaatimuksena on ollut yliopistotasoinen sosiaalityön tutkinto. Ansiovertailussa on yksiselitteisesti todettu kaikkien haastateltujen hakijoiden täyttävän hakuilmoituksessa esitetyn koulutusvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksessaan Kolari vetoaa sellaisiin suorittamiinsa tutkintoihin, jotka eivät ole olleet edellytyksenä virkaan ja, joista työnantaja ei ole katsonut olevan merkittävää hyötyä viran hoitamisessa suhteessa muihin hakijoihin.

Työkokemus:

Kolari toteaa oikaisuvaatimuksessaan, että ansiovertailussa on katsottu negatiivisesti Kolarin virkaan valittua vähäisempi kokemus Turvakotipalveluista.

Sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilön tehtävänä on johtaa kokonaisuutta, johon kuuluvat sekä sosiaali- ja kriisipäivystystä että turvakotipalvelut, jolloin työkokemuksen ja työkokemuksen arviointi kummankin kokonaisuuden osalta on oleellinen arviointikriteeri. Katja Tarkiaisen työkokemuksessa

korostui muihin haastateltuihin nähden ainoana vaaditulla johtamisen tasolla kokemus molemmista kokonaisuuksista.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa todetaan, että virkaan valitulta Tarkiaiselta puuttuu viran vähimmäisvaatimukseen kuuluvaa osaamista ja työkokemusta.

Oikaisuvaatimuksessaan Kolari esittää epäilyn siitä, että virkaan valitun Katja Tarkiaisen työkokemus hoitamassaan sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilön viran sijaisuudesta olisi todellisuudessa ansiovertailuun kirjattua lyhyempi tai se vaihtoehtoisesti on kirjattu ansiovertailuun väärin.

Päätös määräaikaisen sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilön valinnasta on päivätty 9.6.2023. Päätöksen mukaan Katja Tarkiaisen valitaan virkaan määräaikaisesti ajalle 12.6.-31.12.2023. Tarkiaisen ilmoitus määräaikaisen viran vastaanottamisesta on kirjattu 13.6.2023.

Em. valintapäätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus, jonka seurauksena viran hoitamisen aloitus viivästyi alkuperäisestä tavoitteesta. Kriittisen toiminnan turvaamiseksi Tarkiaisen on kuitenkin aloittanut viran hoitamisen jo 7.8.2023, jolloin kyseessä oli kokonaan uusi virka. Viran sisältämät tehtävät ja viran hoitamiseen liittyvä palkkaus ovat sittemmin tarkentuneet. Tarkiaisen on hyväksynyt viran hoitamiseen liittyvän palkkauksen 18.9.2023. Tältä osin Tarkiaisen työkokemuksen pituuteen liittyy tulkinnanvaraisuutta, johon oikaisuvaatimuksessa viitattaneen.

Tarkiaisen on suorittanut osaa sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilön vastuulle kuuluvista tehtäviä kiistatta jo elokuussa 2023. Tarkiaisen hyödyksi luettavan työkokemuksen karttumisen suhteessa haettavaan virkaan voidaan katsoa alkaneen ansiovertailun mukaisesti jo elokuussa 2023 vaikka työtehtävät ovatkin sittemmin tarkentuneet.

Edellä olevasta johtuen Kolarin väite siitä, että Katja Tarkiaisen työkokemuksen pituus sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilön määräaikaisessa virassa olisi ansiovertailussa liian pitkä tai muutoin virheellisesti kirjattu ansiovertailuun, on virheellinen.

Lisäksi voidaan todeta, että noin kahden kuukauden mittainen työkokemus, joka oikaisuvaatimuksessa katsotaan virheellisesti luetun Tarkiaisen eduksi, on kestoltaan niin vähäinen, ettei sillä yksittäisenä asiana ole ollut vaikutusta virkavalintaa tehtäessä.

Kolarin väite siitä, että virkaan valitulta Tarkiaiselta puuttuu viran vähimmäisvaatimukseen kuuluvaa osaamista ja työkokemusta on perustelematon ja täysin virheellinen. Tarkiaisen omaa viran vähimmäisvaatimukseen kuuluvan osaamisen ja työkokemuksen.

Suuretkaan erot työkokemuksen määrässä eivät ratkaise asiaa, vaan ratkaisevia ovat usein hakijan henkilökohtaiset ominaisuudet, joista saadaan tietoa haastattelussa sekä hakijan nimeämältä suosittelijalta (KHO:1989-A-39 ja 2005:44).

Viranomaisella on oikeus harkita, mitä hakijoiden ominaisuuksia painotetaan virkavalintaa tehtäessä.

Oikeustapauksessa KHO 25.3.2008/615 KHO totesi, että kun otetaan huomioon Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentin mainitsevat yleiset nimitysperusteet, ratkaisevaa ei ole kertyneen virka- tai työuran pituus, vaan huomiota on kiinnitettävä tehtävien aiempaan hoitamiseen ja muihin ansioihin kokonaisuudessaan.

Koeteltu kansalaiskunto:

Oikaisuvaatimuksen mukaan ansiovertailuun ei ole eritelty koeteltuun kansalaiskuntoon verkostoja, vaan niiden todetaan olevan vahvat molemmilla.

Ansiovertailun mukaan virka huomioiden kaikilla haastatelluilla on vahvat verkostot eri yhteiskunnan sektoreilla aiemman työkokemuksensa perusteella ja mukaisesti. Hakijoiden ansiot koetellun kansalaiskunnan osalta on arvioitu yhtä vahvoiksi. Ansiovertailuun ei tämän johdosta ole em. ansioita kirjattu erikseen auki.

Yhteenveto:

Yhteenvetona voidaan todeta, että ansiovertailu hakijoiden kesken on tehty huolellisesti ja hakijoiden ansiot on otettu perustuslain 125 §:n mukaisesti asianmukaisesti huomioon ansiovertailussa. Virkavalinnassa ei ole ollut ratkaisevaa kertynyt virka- tai työuran pituus, vaan huomiota on kiinnitetty tehtävien aiempaan hoitamiseen ja muihin ansioihin kokonaisuudessaan. Virkavalinta on tehty kattavan ansiovertailun perusteella.

Yleisiä virkanimitysperusteita on tulkittu yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin. Niihin liittyen on otettu huomioon myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset tehtävät

Oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu esille sellaisia seikkoja, joiden perusteella valintapäätöstä tulisi muuttaa. Oikaisuvaatimus tulee hylätä perusteettomana.

Esityslistan oheisaineistona:

- oikaisuvaatimus
- ansiovertailu
- viran hakuilmoitus

Valmistelijan päätösehdotus:

Yleisten palveluiden lautakunta hylkää Anne-Maria Kolarin oikaisuvaatimuksen sosiaalihuollon päivystyspalveluiden esihenkilön viran täyttämistä, koska oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella ansiovertailussa ja valintapäätöksessä olisi tapahtunut virhe. Valintapäätös ei ole lainvastainen.

Toimivallan peruste	hallintosääntö 42 §
Esittelijä	yleisten palveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Yleisten palveluiden lautakunta hylkää Anne-Maria Kolarin oikaisuvaatimuksen sosiaalihuollon päivystysalueiden esihenkilön viran täyttämisestä, koska oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella ansiovertailussa ja valintapäätöksessä olisi tapahtunut virhe. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteluita, jotka antaisivat aiheutta päätöksen oikaisuun.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.